

А азъ два дни понапредъ нощемъ побѣгнахъ да поидемъ на Рахово, та да приминемъ на Влашка земля. Откъса ся тварникъ конь нашъ<sup>1)</sup> у тая нощъ и липса ми за двеста гроша нящо. И докле преминемъ на Дунава, колико ли страхъ потеглихме — Богъ знай! И поидохъ на Арбанаси. Посѣдяхъ малъ, докле са магнаха карджалиите отъ епархиата, и пакъ поидохъ по есенъ на Враца.

Въ лѣто 1798 пакъ ся повдигна войска царская верхъ Пазвантъ-оулу, множество многое, почто беше обладалъ до Русчукъ и до Варна. Повдигна са Капетанъ<sup>2)</sup> паша отъ Цариградъ сась толкова войска и сась толкова топове<sup>3)</sup> и прехвалний Кара-Османъ-оулу отъ Анатолиа и други двадесять и четири паши и вси аяни отъ Урумъ-ели<sup>4)</sup>. Сказваха до триста хилляди войска ся било собрало верхъ Видинъ<sup>5)</sup>. И держаха го мансаре шесть мѣсець. И бияха ся, ала не можиха да му сторять нищо<sup>6)</sup>.

Ами азъ тогива где не бѣгахъ? На една офчарская<sup>7)</sup> кошара сѣдяхъ на януара мѣсеца двадесять дни, докле премине первая войска. Като са мало поослаби путя, нощемъ поидохъ на Тетювень — презъ гората вершините очите ми хочеха да извадятъ! И тамо сѣдяхъ два мѣсеца. И като поиде войската первая камто Видинъ близу, востанахъ отъ Тетевень да пойда на Враца за Воскресение Христово. И на путь хочеха някои турци въ малѣ да мя убиятъ заради една чуждая причина. Тогива силихтаръ<sup>8)</sup> Хюсеинъ-паша, като отхождаше на Видинъ, изгори Габрово. И Арбанаси разграбиша карджалиите, що ги имаше сась себе. И нашия домъ все разграбиша, и не остана ни лажица, ни паница; и мои дрѣхи и книжа, що имахъ, все узеша, и всяя домъ раскопаша. А дѣцата побѣгнали на Котель, а отъ тамо на Свищовъ поишле. А азъ, като не би возможно мене отъ войска да ходя по епархиата моя, ами поидѣхъ сась терновския протосингелъ да собираме терновская епархиа. И послѣ поидохъ на Свищовъ. Найдохъ дѣцата голи сѣдять на рогозина! И азъ пари не имахъ да имъ куша дрѣхи.... Скорбѣ голямы!

---

<sup>1)</sup> Откъсна се, изтървахме товарния нашъ конь. <sup>2)</sup> Капуданъ-паша министръ на морината. <sup>3)</sup> Съ много войска и топове. <sup>4)</sup> Румелийски аяни. <sup>5)</sup> Това число у Софрония е преувеличено. Цѣлата войска е достигала до 10.000 души. <sup>6)</sup> Видинъ билъ въоръженъ съ 220 топа. <sup>7)</sup> На много мѣсто Софроний пише фонетично, като се влияе отъ мѣстния говоръ. <sup>8)</sup> Оржженъ начальникъ.